

Henrietta Fore
Director executiv
UNICEF
1775 K St NW #360
Washington, DC 20006

traducere

SUBIECT: Reacție față de inexactitățile din raportul UNICEF denumit „Digital Age Assurance Tools and Children’s Rights Online across the Globe” (*Instrumente de protecție în era digitală și drepturile copilului în mediul online la nivel mondial*)

Stimată d-ră Fore,

Noi, subsemnații experți în siguranța copiilor și susținători ai siguranței copiilor din mai multe țări, vă scriem pentru a ne exprima îngrijorarea serioasă cu privire la inexactitățile nocive referitoare la impactul pornografiei asupra copiilor, astfel cum au apărut acestea în documentul publicat în aprilie 2021 sub denumirea „Digital Age Assurance Tools and Children’s Rights Online across the Globe” (*Instrumente de protecție în era digitală și drepturile copilului în mediul online la nivel mondial*).

Documentul mai sus menționat furnizează o serie întregă de informații valoroase cu privire la convergența dintre drepturile copilului, mediul de afaceri și internet, având meritul de a face trimiteri către dovezi și rapoarte prin care sunt fundamentate declarațiile și susținerile cuprinse în acesta. Cu toate acestea, raportul nu furnizează nicio dovadă care să susțină afirmația conform căreia „nu există niciun consens cu privire la măsura în care pornografia este nocivă pentru copii”.¹ În altă parte din document se afirmă, în mod similar, că „Așa cum s-a discutat mai sus, dovezile sunt neconcludente și, în prezent, nu există un acord universal cu privire la natura și amploarea prejudiciilor cauzate copiilor în urma vizualizării de materiale clasificate ca pornografie”.²

Astfel de afirmații ignoră vastele activități de cercetare care demonstrează efectele nocive pe care pornografia le generează în rândul copiilor și, drept urmare, stabilesc o bază falsă de fundamentare a potențialelor politici viitoare, iar acest fapt ar putea să supună copiii unor

¹ „Digital Age Assurance Tools and Children’s Rights Online across the Globe” (*Instrumente de protecție în era digitală și drepturile copilului în mediul online la nivel mondial*), UNICEF, 37, <https://www.unicef.org/media/97461/file/Digital%20Age%20Assurance%20Tools%20and%20Children%E2%80%99s%20Rights%20Online%20across%20the%20Globe.pdf>

² „Digital Age Assurance Tools și Children’s Rights Online across the Globe” (*Instrumente de protecție în era digitală și drepturile copilului în mediul online la nivel mondial*), UNICEF, 38, <https://www.unicef.org/media/97461/file/Digital%20Age%20Assurance%20Tools%20and%20Children%E2%80%99s%20Rights%20Online%20across%20the%20Globe.pdf>

riscuri în materie de dezvoltare psihologică și socială din cauza expunerii acestora la pornografie.

Mai mult decât atât, raportul UNICEF ridică probleme legate de drepturile copiilor la viață privată, care se constituie în obstacole potențiale pentru aplicarea legilor cu privire la verificarea vârstei sau a altor legi care vizează protecția copiilor împotriva conținutului pornografic. Solicităm o clarificare în sensul că dreptul la viață privată în temeiul articolului 17 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și în temeiul articolului 16 din Convenția cu privire la drepturile copilului nu protejează dreptul copilului de a accesa materiale pornografice în particular. Dimpotrivă, asigură protecție împotriva intervențiilor și atacurilor „ilegale”. Statele dispun de o libertate amplă în cadrul acestor tratate care vizează drepturile omului pentru a crea legi prin care să protejeze copiii împotriva conținutului dăunător.

Vă rugăm să analizați selecția de activități de cercetare de mai jos; de asemenea, solicităm unității pentru afaceri și drepturile copilului (*Child Rights and Business Unit*) din cadrul UNICEF să efectueze o analiză temeinică a literaturii de specialitate și apoi să-și actualizeze raportul, astfel încât să recunoască existența cercetărilor care demonstrează efectele negative ale pornografiei asupra copiilor și dreptul statelor de a proteja copiii împotriva pornografiei.

Efectele dăunătoare ale pornografiei asupra adolescenților: Scurtă trecere în revistă

Prezentare generală

În urma unei analize documentare a unui număr de 57 de studii care investighează utilizarea de materiale pornografice în rândul adolescenților, au fost identificate 21 de studii care au analizat atitudinile și comportamentele sexuale ale adolescenților în raport cu utilizarea, de către aceștia, de materiale pornografice. Concluzia desprinsă în urma analizei a fost că „În mod concret, studiile longitudinale și transversale asupra unor eșantioane formate din persoane din China, Statele Unite ale Americii, Taiwan și Olanda au evidențiat că expunerea timpurie la pornografie a favorizat atitudini sexuale mai permissive, comiterea de fapte de hărțuire sexuală, o gamă largă de comportamente sexuale în cazul persoanelor de sex feminin și o preocupare pentru sex și ulterior pentru experimentare sexuală în cazul persoanelor de sex masculin.”³

³ Kyriaki Alexandraki, Vasileios Stavropoulos, Emma Anderson și colaboratorii, „Adolescent Pornography Use: A Systematic Literature Review of Research Trends” (*Consumul de pornografie în rândul adolescenților: o analiză sistematică a literaturii de specialitate cu privire la tendințele desprinse din cercetări*), publicația *Current Psychiatry Reviews* 14, nr. 1 (2018). doi: 10.2174/2211556007666180606073617.

Dezvoltarea sexuală

Prin expunerea la materiale pornografice la o vârstă fragedă, tinerilor li se prezintă comportamente sexuale și li se poate induce percepția că aceste comportamente sunt pline de satisfacții.⁴ Expunerea frecventă la pornografie poate conduce la o preocupare sexuală accentuată în rândul adolescenților, aceasta putând lua forme diverse precum un interes autodeclarat pentru sex și pornografie mai mare decât cel manifestat de persoanele din aceeași categorie de vârstă, gândul la sex aproape tot timpul, fantezii despre experimentarea activităților sexuale văzute în materialele pornografice de mai multe ori pe săptămână, precum și experimentarea efectivă a actelor văzute în materialele pornografice.⁵ Conform unui studiu cu privire la studenți ai universităților din SUA, expunerea la materiale cu conținut sexual explicit (MCSE) în timpul copilăriei a reprezentat un factor de predicție semnificativ pentru utilizarea ulterioară a MCSE, pentru comportamente sexuale online, precum și pentru disfuncții sexuale la tinerii adulți. Aceste constatări sugerează faptul că, cel mai probabil, copiii din grupa de vârstă 6-12 ani nu dispun de reziliența psihologică necesară pentru a face față supraexpunerii dăunătoare la MCSE.

În plus, „Pornografia online de masă reprezintă o instituție socială cheie” pentru dezvoltarea de norme de conduită sexuală.⁶ Conform celor mai populare site-uri pornografice din Marea Britanie, aceste norme sociale includ violența sexuală chiar de la începutul experienței utilizatorului - fără a fi necesar vreun clic. Cercetările recente au arătat că 1 din 8 (12%) titluri ale înregistrărilor video care se regăsesc pe cele mai mari site-uri web de pornografie din Regatul Unit descriu activități care constituie violență sexuală, inclusiv activități sexuale între membrii familiei, agresiune și atac, abuz sexual vizual și activități sexuale coercitive și exploatare.⁷ O mare parte dintre materialele analizate au reprezentat, cel mai probabil, dovezi ale unor atacuri sexuale reale și ale distribuirii fără consimțământ de materiale cu conținut sexual explicit. Astfel, copiii care ajung pe aceste site-uri web sunt socializați cu materiale sexuale violente chiar de la începutul expunerii lor la pornografia de tip hardcore.

Normalizarea violenței sexuale

Pornografia normalizează violența sexuală. Gradul actual de expunere, în rândul adolescenților, la materiale pornografice care promovează forme de violență poate constitui un predictor al apariției violenței sexuale, aceasta manifestându-se pentru prima dată la o

⁴ Rebecca Dillard, Kathryn Maguire-Jack, Kathryn Showalter și colaboratorii, „Abuse Disclosures of Youth with Problem Sexualized Behaviors and Trauma Symptomology” (*Dezvăluirea cazurilor de abuz la tinerii cu probleme cauzate de comportamente sexualizate și simptomatologia traumei*), publicația *Child Abuse & Neglect* 88 (2019): 201–211, doi: 10.1016/j.chiabu.2018.11.019.

⁵ Meghan Donevan și Magdalena Mattebo, „The Relationship Between Frequent Pornography Consumption, Behaviours, and Sexual Preoccupancy Among Male Adolescents in Sweden” (*Legătura dintre consumul frecvent de pornografie, comportamente și preocuparea pentru sex în rândul adolescenților de sex masculin din Suedia*), publicația *Sexual & Reproductive Healthcare* 12, (2017): 82-87, doi:10.1016/j.srhc.2017.03.002.

⁶ Fiona Vera-Gray și colaboratorii, „Sexual Violence as a Sexual Script in Mainstream Online Pornography” (*Violența sexuală ca scenariu sexual în pornografia online de masă*), publicația *The British Journal of Criminology* (2021): 1-18, doi:10.1093/bjc/azab035, p. 14.

⁷ Ibid.

vârstă medie de 15-16 ani.⁸ Conform mai multor studii, consumul de materiale pornografice este asociat cu agresiunea sexuală - atât verbală, cât și fizică⁹ - dar și cu violența de cuplu/sexuală efectivă și iminentă în rândul adolescenților.¹⁰ De exemplu, conform constatările unui studiu care a vizat adolescenți expuși la pornografia violentă, în cazul băieților se înregistrează o probabilitate de două sau de trei ori mai mare ca aceștia să raporteze cazuri de violență sexuală în timpul întâlnirilor de cuplu, atât din punctul de vedere al săvârșirii acestui act cât și din postura de victimă a unui astfel de act, în timp ce în cazul fetelor se înregistrează o probabilitate de 1,5 ori mai mare de săvârșire a actelor de amenințare sau de violență fizică în timpul întâlnirilor de cuplu.¹¹

Un studiu longitudinal cu privire la grupa de vârstă 10-15 ani a arătat că probabilitatea de autoraportare a unui comportament sexual agresiv este de aproape șase ori mai mare în cazul celor care au recunoscut expunerea intenționată la materiale pornografice violente în decursul timpului, comparativ cu cei care nu au consumat materiale pornografice. Această corelație este în continuare semnificativă și după analizarea altor factori care pot să contribuie la manifestarea unui comportament sexual agresiv (de exemplu, victimizarea prin agresiune sexuală, consumul de alcool și substanțe interzise, asistarea la episoade de violență în familie și comportamentul agresiv în general). Acest studiu a lansat ipoteza conform căreia „vizualizarea de materiale pornografice care prezintă agresiunea sexuală ca fiind plină de satisfacții poate conduce la consolidarea tendinței unei persoane de a manifesta un comportament sexual agresiv”.¹²

O metaanaliză cuprinzând 59 de studii diferite (derulate în perioada 1975-2008), în cadrul căreia s-a făcut o comparație între agresorii sexuali de sex masculin de vârsta adolescenței din categoria de vârstă 12–18 ani (n=3.855) și agresorii sexuali de alt sex (n=13.393) a evidențiat faptul că este cu mult mai probabil ca adolescenții care au săvârșit agresiuni sexuale să fi fost expuși timpuriu la pornografie, să raporteze niveluri mai ridicate de expunere la pornografie, să manifeste fantezii sexuale, comportamente sau interese semnificativ atipice (sex cu animale, incest, pedofilie, etc.) și, cu o incidență mult mai mare,

⁸ Michele L. Ybarra și Richard E. Thompson, „Predicting the Emergence of Sexual Violence in Adolescence” (*Predicția manifestării violenței sexuale în adolescență*), publicația *Prevention Science* 19, nr. 4 (2018): 403-415, doi:10.1007/s11121-017-0810-4.

⁹ Paul J. Wright, Robert S. Tokunaga și Ashley Kraus, „A Meta-Analysis of Pornography Consumption and Actual Acts of Sexual Aggression in General Population Studies” (*O metaanaliză a consumului de materiale pornografice și acte efective de agresiune sexuală în rândul populației generale*), publicația *Journal of Communication* 66, (2016): 183-205, doi:10.1111/jcom.12201; Peter și Valkenburg, *ibid.*

¹⁰ Kara Anne E. Rodenhizer și Katie M. Edwards, „The Impacts of Sexual Media Exposure on Adolescent and Emerging Adults’ Dating and Sexual Violence Attitudes and Behaviors: A Critical Review of the Literature” (*Efectele expunerii la media sexuală asupra adolescenților și adolescenților emergenți. Atitudini de violență în interiorul cuplului și de violență sexuală: o analiză critică a literaturii de specialitate*), publicația *Trauma, Violence, & Abuse* 20, nr. 4 (2017): 439-452, doi:10.1177/1524838017717745.

¹¹ Whitney L. Rostad și colaboratorii, „The Association Between Exposure to Violent Pornography and Teen Dating Violence in Grade 10 High School Students” (*Corelația dintre expunerea la pornografia violentă și violența la întâlnirile de cuplu ale adolescenților de clasa a X-a*), publicația *Archives of Sexual Behavior* 48, (2019): 2137-2147, doi:10.1007/s10508-019-1435-4.

¹² Michele L. Ybarra și colaboratorii, „X-Rated Material and Perpetration of Sexually Aggressive Behavior Among Children and Adolescents: Is There a Link?” (*Materiale pornografice și manifestarea unui comportament sexual agresiv în rândul copiilor și adolescenților: există vreo legătură?*) Publicația *Aggressive Behavior* 37, (2010): 1-18, doi:10.1002/ab.20367.

să fie diagnosticați cu parafilie mai frecvent decât în cazul persoanelor care nu sunt agresori sexuali. Cercetătorii au sugerat că cercetările viitoare includ perspective promițătoare de analizare a unor aspecte precum rolul jucat de expunerea la violența sexuală, de expunerea la sex sau la pornografie în general și la interesele sexuale atipice.¹³

Dezvoltarea cerebrală

În rândul adulților, consumul sporit de materiale pornografice a fost corelat cu scăderea volumului de materie cenușie a creierului în regiunile creierului reponsabile pentru motivare și luarea deciziilor.¹⁴ Conform actualei literaturi de specialitate, creierul adolescenților poate fi mai sensibil la pornografie decât creierul unui adult din cauza suprapunerii regiunilor-cheie asociate cu reacția creierului la materiale cu conținut sexual explicit și a vulnerabilităților aferente imaturității creierului adolescenților, care se manifestă în aceleași regiuni.¹⁵

Comportamentul sexual compulsiv

Dezvoltarea cu întârziere a regiunii creierului care răspunde de decizii și impulsivitate poate conduce la creșterea riscului ca adolescenții să se confrunte cu probleme legate de consumul de pornografie în cazul în care sunt expuși la aceasta.¹⁶ În rândul persoanelor de sex masculin, expunerea pentru prima dată la material pornografic la o vârstă mai mică a fost corelată cu înregistrarea unor niveluri mai ridicate de consum de material pornografic în prezent.¹⁷ Conform unui alt studiu, 27% dintre adolescenții care consumau frecvent material pornografic au raportat că urmăreau mai multe materiale pornografice decât și-ar fi dorit.¹⁸

Procesul educațional

Consumul de material pornografic la vârsta adolescenței face ca timpul care ar fi trebui să fie folosit pentru activități școlare sau studiu să fie irosit și, în același timp, face ca atenția și implicarea în activități nelegate de sex să fie perturbate.¹⁹ Totodată, pornografia pe internet poate afecta în mod negativ performanța școlară. Cercetările au arătat că, cu cât adolescenții de sex masculin urmăresc mai multă pornografie, cu atât rezultatele lor școlare,

¹³ Michael C. Seto și Martin L. Lalumiere, „What is So Special about Male Adolescent Sexual Offending? A Review and Test of Explanations through Meta-Analysis” (*Ce este atât de special la agresivitatea sexuală în rândul adolescenților de sex masculin? Analiză și testarea explicațiilor prin metaanaliză*), publicația *Psychological Bulletin* 136, nr. 4 (2010): 526-575.

¹⁴ Simone Kühn și Jürgen Gallinat, „Brain Structure and Functional Connectivity Associated with Pornography Consumption: The Brain on Porn” (*Structura cerebrală și conectivitatea funcțională asociată cu consumul de material pornografic: creierul alimentat de material pornografic*), publicația *JAMA Psychiatry* 71, nr. 7 (2014): 827–834, doi:10.1001/jamapsychiatry.2014.93.

¹⁵ Jennifer A. Brown și Jonathan J. Wisco, „The Components of the Adolescent Brain and its Unique Sensitivity to Sexually Explicit Material” (*Componentele creierului adolescenților și sensibilitatea cerebrală unică la materiale cu conținut sexual explicit*), publicația *Journal of Adolescence* 72, (2019): 10-13, doi:10.1016/j.adolescence.2019.01.006.

¹⁶ Eric W. Owens, Richard J. Behun, Jill C. Manning și Rory C. Reid, „The Impact of Internet Pornography on Adolescents: A Review of the Research” (*Impactul pornografiei urmărite pe internet asupra adolescenților: o analiză a cercetărilor în domeniu*), publicația *Sexual Addiction & Compulsivity* 19 (2012): 99–122, doi: 10.1080/10720162.2012/660431.

¹⁷ Chyng Sun, Ana Bridges, Jennifer Johnson și Matt Ezzell, „Pornography and the Male Sexual Script: An Analysis of Consumption and Sexual Relations” (*Pornografia și scenariul sexual la persoanele de sex masculin: o analiză a consumului și a relațiilor sexuale*), publicația *Archives of Sexual Behavior* 45, nr. 4 (2016): 983-994, doi:10.1007/s10508-014-0391-2.

¹⁸ Donevan și Mattebo, *ibid.*

¹⁹ Ine Beyens, Laura Vandenberg și Steven Eggermont, „Early Adolescent Boys’ Exposure to Internet Pornography: Relationships to Pubertal Timing, Sensation Seeking and Academic Performance” (*Expunerea timpurie a adolescenților de sex masculin la pornografia pe internet: legăturile cu etapele pubertății, căutarea de senzații și performanța școlară*), publicația *The Journal of Early Adolescence* 35, nr. 8 (2015): 1045-1068, doi:10.1177/0272431614548069.

după șase luni, devin din ce în ce mai slabe.²⁰ În plus, un studiu care a efectuat o comparație între adolescenții cu dependență de pornografie și cei fără o astfel de dependență, a constatat că cei cu dependență de pornografie sufereau de o reducere cu 13,36% a memoriei verbale.²¹

Atitudini față de sine / sănătatea mintală

Consumul ridicat de pornografie este legat de o imagine proastă cu privire la sine și cu un sentiment accentuat de nesiguranță.²² Studiile au constatat că utilizarea de material pornografic în rândul adolescenților este asociată cu o satisfacție scăzută în viață, cu simptome psihosomatice, cu simptome de depresie,²³ cu ideea suicidară și cu tentativele de suicid.²⁴ Consumul de pornografie, în general, a fost asociat cu niveluri grave de depresie, anxietate și stres în rândul studenților.²⁵

Percepții asupra sexului și asupra celor din jur

Pornografia prezintă celor tineri inexactități cu privire la sex. Cercetările au arătat că expunerea la pornografie stimulează aderarea tinerilor la percepții misogine, nesănătoase, cu privire la sex și la relațiile dintre oameni.²⁶ Conform studiilor efectuate, adolescenții expuși la pornografie au convingeri sexuale mai intense cu privire la sex și stereotipii, atitudini sexuale mai permissive²⁷ și manifestă o mai mare acceptare față de convingerile misogine, miturile legate de viol²⁸ și violența în cuplu/violența sexuală.²⁹

²⁰ Ibid.

²¹ Pukovisa Prawiroharjo și colaboratorii, „Impaired Recent Verbal Memory in Pornography-Addicted Juvenile Subjects” (*Afectarea memoriei verbale recente la subiecții minori dependenți de pornografie*), publicația *Neurology Research International*, (2019): 1-5, doi:10.1155/2019/2351638.

²² Owens și colaboratorii, *ibid.*

²³ Magdalena Mattebo și colaboratorii, „Pornography Consumption and Psychosomatic and Depressive Symptoms Among Swedish Adolescents: A Longitudinal Study” (*Consumul de pornografie și simptome ale bolilor psihosomatice și ale depresiei în rândul adolescenților din Suedia: un studiu longitudinal*), publicația *Uppsala Journal of Medical Sciences* 123, nr. 4 (2018): 237-246, doi:10.1080/03009734.2018.1534907; Cecilia M. S. Ma, „Relationships between Exposure to Online Pornography, Psychological Well-being and Sexual Permissiveness among Hong Kong Chinese Adolescents: a Three-Wave Longitudinal Study” (*Legăturile dintre expunerea la pornografia online, bunăstarea psihologică și permisivitatea sexuală în rândul adolescenților din China, Hong Kong: un studiu longitudinal în trei etape*), publicația *Applied Research in Quality of Life* 14, (2019): 423-439, doi:10.1007/s11482-018-9604-5.

²⁴ Eunsuk Cho, „Frequent Internet Pornography Use: Korean Adolescents’ Internet Use Time, Mental Health, Sexual Behavior, and Delinquency” (*Consumul frecvent de pornografie pe internet: timpul petrecut pe internet de către adolescenții din Coreea, sănătatea mintală, comportamentul sexual și delicvența*), publicația *International Journal of Human Ecology* 17, nr. 1 (2016): 27-37, doi:10.6115/ijhe.2016.17.1.27.

²⁵ Christina Camilleri, Justin T. Perry și Stephen Sammut, „Compulsive Internet Pornography Use and Mental Health: A Cross-Sectional Study in a Sample of University Students in the United States” (*Consumul compulsiv de pornografie pe internet și sănătatea mintală: un studiu transversal asupra unui eșantion de studenți din Statele Unite ale Americii*), publicația *Frontiers in Psychology* 11, (2021): 613244, doi:10.3389/fpsyg.2020.613244.

²⁶ Michael Flood, „The Harms of Pornography Exposure Among Children and Young People” (*Efectele nocive ale expunerii la pornografie în rândul copiilor și tinerilor*), publicația *Child Abuse Review* 18, nr. 6 (2009): 384-400, doi:10.1002/car.1092.

²⁷ Jochen Peter și Patti M. Valkenburg, „Adolescents and Pornography: A Review of 20 Years of Research” (*Adolescenții și pornografia: o trecere în revistă a 20 de ani de cercetare*), publicația *The Journal of Sex Research* 53, nr. 4-5 (2016): 1-23, doi:10.1080/00224499.2016.1143441.

²⁸ Chelly Maes și colaboratorii, „#(Me)Too Much? The Role of Sexualizing Online Media in Adolescents’ Resistance Towards the MeToo-Movement and Acceptance of Rape Myths” (*#(Me)Too? Rolul sexualizării în media online în rezistența adolescenților față de mișcarea MeToo și față de acceptarea miturilor privind violul*), publicația *Journal of Adolescence* 77, (2019): 59-69, doi:10.1016/j.adolescence.2019.10.005.

²⁹ Rodenhizer și Edwards, *ibid.*

Relații

Un studiu cu privire la adolescenții din Israel a arătat că o neliniște ridicată față de atașamentul personal și singurătatea au reprezentat predictorii ai consumului de pornografie și ai activităților sexuale online. Aceste rezultate arată că adolescenții care se confruntă cu singurătatea și cu teama de a fi respinși pot recurge la pornografie ca mijloc de compensare pentru lipsa de afecțiune și de dragoste pe care și le doresc atât de mult.³⁰

Comportamentul sexual riscant

Consumul de pornografie în rândul adolescenților este asociat cu unele comportamente sexuale riscante, cum ar fi o incidență mai mare a actului sexual, experimentarea sexului ocazional,³¹ a sexului neprotejat, a sexului sub influența alcoolului,³² a sexului anal și oral³³ și cu experimentarea actelor sexuale văzute în materialele pornografice.³⁴ Expunerea la pornografie la începutul adolescenței poate semnala începerea timpurie a vieții sexuale, practicarea sexului neprotejat și, la un stadiu ulterior al adolescenței, practicarea sexului cu mai mulți parteneri.³⁵

Alte comportamente riscante

Un studiu care a vizat adolescenții coreeni a constatat că un consum frecvent de material pornografic a fost asociat cu manifestarea de comportamente dăunătoare, cum ar fi consumul de alcool, fumatul și consumul de droguri.³⁶ În cazul adolescenților de sex masculin, consumul de pornografie a fost asociat cu creșterea consumului de alcool și cu consumul ocazional excesiv de alcool.³⁷

Transmiterea de imagini cu conținut sexual explicit

O anchetă care a vizat 4.564 de adolescenți din grupa de vârstă 14–17 ani din cinci țări europene a arătat că urmărirea de materiale pornografice pe internet este asociată într-o măsură semnificativă cu o probabilitate crescută ca respectivele persoane - în cazul

³⁰ Yaniv Efrati, „The Use of Online Pornography as Compensation for Loneliness and Lack of Social Ties Among Israeli Adolescents” (*Utilizarea pornografiei online ca mijloc de compensare a singurătății și lipsei legăturilor sociale în rândul adolescenților israelieni*), publicația *Psychological Reports*, (2018): 1-18, doi:10.1177/0033294118797580.

³¹ Peter și Valkenburg, *ibid.*

³² Cho, *ibid.*

³³ Donevan și Mattebo, *ibid.*; C. Marston și R. Lewis, „Anal Heterosex Among Young People and Implications for Health Promotion: A Qualitative Study in the UK” (*Sexul anal la persoane tinere heterosexuale și consecințe asupra promovării sănătății: un studiu calitativ realizat în Regatul Unit*), publicația *BMJ Open* 4, (2014): e004996, doi:10.1136/bmjopen-2014-004996.

³⁴ Donevan și Mattebo, *ibid.*

³⁵ Wen-Hsu Lin, Chia-Hua Liu și Chin-Chun Yi, „Exposure to Sexually Explicit Media in Early Adolescence is Related to Risky Sexual Behavior in Emerging Adulthood” (*Expunerea la materiale cu conținut sexual explicit la începutul adolescenței este corelată cu manifestarea unui comportament sexual riscant la o etapă ulterioară a vieții adulte*), publicația *PLoS ONE* 15, nr. 4 (2020): e0230242, doi:10.1371/journal.pone.0230242.

³⁶ Cho, *ibid.*

³⁷ Jason S. Carroll și colaboratorii, „Generation XXX: Pornography Acceptance and Use Among Emerging Adults” (*Generația XXX: acceptarea și consumul de pornografie în rândul adulților emergenți*), publicația *Journal of Adolescent Research* 23, nr. 1 (2008): 6-30, doi:10.1177/0743558407306348.

persoanelor de sex masculin - să fi transmis imagini și mesaje cu conținut sexual (*sexting*).³⁸ Un studiu distinct pe un eșantion format din 617 de studenți în primul an de studiu a constatat că 30% dintre participanți au transmis imagini nud în timpul liceului, iar 45% au primit astfel de imagini nud pe telefoanele lor mobile. Motivația cea mai importantă a *sexting*-ului a fost coerciția, de exemplu șantaj sau amenințări (aproximativ jumătate din toate mesajele de tip *sexting* pot fi de natură coercitivă).³⁹ Este important de subliniat că este imposibil de controlat unde ajung aceste imagini de tip *sexting* odată ce au fost transmise.⁴⁰ Conform unui studiu efectuat de Internet Watch Foundation, 88% dintre imaginile și înregistrările video de tip sexual pe care tinerii de fac singuri au apărut pe site-uri web parazit, ceea ce arată că orice control asupra mesajelor de tip *sexting* produse individual se pierde imediat după ce conținutul acestora apare online.⁴¹

Probabilitatea sporită de comercializare a sexului

Probabilitatea de a fi vândut sau cumpărat sex este semnificativ mai ridicată în cazul persoanelor de sex masculin absolvente de liceu care consumau frecvent materiale pornografice, comparativ cu alte persoane de sex masculin din aceeași categorie de vârstă - 7,0% față de 1,2% în cazul vânzării de sex și 7,7% față de 1,5% în cazul cumpărării de sex.⁴²

Creșterea victimizării sexuale în rândul persoanelor de sex feminin

Conform unui studiu asupra unui eșantion format din persoane din categoria de vârstă 14-19 ani, persoanele de sex feminin care au vizualizat înregistrări video pornografice se confruntă cu o probabilitate semnificativ mai mare de a deveni victime ale hărțuirii sexuale sau ale agresiunii sexuale.⁴³

³⁸ Nicky Stanley și colaboratorii, „Pornography, Sexual Coercion and Abuse and Sexting in Young People’s Intimate Relationships: A European Study” (*Pornografia, coerciția sexuală, abuzul sexual și practica de tip Sexting în relațiile intime ale tinerilor: un studiu european*), publicația *Journal of Interpersonal Violence* (2016): 1–26.

³⁹ Elizabeth Englander, *Riscuri scăzute asociate majorității mesajelor de tip Sexting în rândul adolescenților: un studiu pe un eșantion de 617 persoane cu vârsta de 18 ani* (Massachusetts Aggression Reduction Center, 2012).

⁴⁰ Reynes și colaboratorii, *ibid.*

⁴¹ Smith, *ibid.* Notă: site-urile web de tip parazit sunt site-uri web create cu scopul de a afișa conținut produs individual, colectat de pe site-uri web după ce a fost postat inițial.

⁴² Carl Göran Svedin, Ingrid Åkerman și Gisela Priebe, „Frequent Users of Pornography. A Population Based Epidemiological Study of Swedish Male Adolescents” (*Utilizatori frecvenți de materiale pornografice. Studiu epidemiologic în rândul adolescenților de sex masculin din Suedia*), publicația *Journal of Adolescence* 34, nr. 4 (2011): 779–788.

⁴³ Silvia Bonino, Silvia Ciairano, Emanuela Rabagliette și Elena Cattellino, „Use of Pornography and Self-Reported Engagement in Sexual Violence among Adolescents” (*Consumul de pornografie și implicarea autoraportată în acte de violență sexuală în rândul adolescenților*), publicația *European Journal of Developmental Psychology* 3, nr. 3 (2006): 265–288.